Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d) Chimie organică

Test 2

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Stirenul si acetilena au aceeasi formulă brută.
- 2. Catenele aciclice ramificate din moleculele alcanilor pot fi saturate sau nesaturate.
- 3. Benzenul și toluenul sunt hidrocarburi aromatice mononucleare.
- **4.** La 10 °C, acidul acetic pur este o substanță solidă, cristalizată.
- 5. Prin hidroliza bazică a trioleinei se obțin glicerină și acid oleic.

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item de mai jos, notaţi pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoţit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Despre metan este adevărat că:

a. se dizolvă în apă; c. are temperatura de fierbere mai mică decât etanul;

b. are miros neplăcut; **d.** are moleculă polară.

2. Compusul cu denumirea 1,2,3-propantriol:

a. se mai numește și glicină; c. este miscibil cu apa;

b. are gust acru; **d.** este solid, în condiții standard.

3. Bromurarea propenei cu acid bromhidric, este o reacție de:

a. adiţie;b. eliminare;c. substituţie;d. transpozitie.

4. Numărul grupelor funcționale de tip alcool secundar dintr-o moleculă de fructoză este egal cu:

a. 2; **c.** 4; **b.** 3: **d.** 5.

5. Pentru a obține o peptidă cu același număr de atomi de carbon în moleculă ca și glutamil-alanina, valina trebuie condensată cu:

a. glicina; c. seril-serina;

b. serina; d. glicil-glicina. 10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al catenei din coloana **A** însoţit de litera din coloana **B**, corespunzătoare unor caracteristici a acesteia. Fiecărei cifre din coloana **A** îi corespunde o singură literă din coloana **B**.

АВ

1. — c ≡ c — a. catenă aciclică saturată liniară

2. c=c-c-c-c-b. catenă aciclică nesaturată liniară

4. d. catenă ciclică saturată

5. e. catenă aciclică nesaturată ramificată

f. catenă ciclică nesaturată 10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

O hidrocarbură (A) are formula de structură:

$$CH_3$$
 — CH — CH_2 — CH_3
 $|$
 CH_3 — CH — C — CH_3

1. a. Notați denumirea clasei de hidrocarburi alifatice din care face parte hidrocarbura (A).

b. Scrieți raportul atomic C_{terțiar}: C_{cuatemar} din molecula hidrocarburii (A).

3 puncte

2. Notați raportul dintre numărul legăturilor covalente simple σ(sigma) carbon-carbon și numărul electronilor implicați în legături covalente π(pi) din molecula hidrocarburii (A). **2 puncte**

3. a. Notati denumirea stiintifică (I.U.P.A.C.) a hidrocarburii (A).

b. Scrieți formula de structură a unui izomer de catenă al hidrocarburii (A).

3 puncte

4. a. Notați formula moleculară a hidrocarburii (A).

b. Determinați raportul masic de combinare C: H din hidrocarbura (A).

3 puncte

Calculaţi masa de hidrocarbură (A), exprimată în grame, care conţine aceeaşi cantitate de hidrogen ca cea conţinută în 30 g de n-heptan.

4 puncte

Subjectul E.

1. Scrieți formula de structură a alcanului căruia i s-a atribuit valoarea cifrei octanice C.O. = 100. 2 puncte

2. Notati denumirea stiintifică (I.U.P.A.C.) a alcanului de la punctul 1.

1 punct

3. Determinați formula moleculară a unei alchine pentru care raportul masic de combinare C : H = 48 : 7.

2 puncte

4. Scrieţi ecuaţiile reacţiilor de nitrare a fenolului pentru a obţine 2-nitrofenol, 2,4-dinitrofenol şi 2,4,6-trinitrofenol. Utilizaţi formule de structură pentru compuşii organici. **6 puncte**

5. La nitrarea a 188 kg de fenol s-a obţinut de amestec organic de produși de reacție, care conţine 2-nitrofenol, 2,4-dinitrofenol, 2,4,6-trinitrofenol si fenol nereactionat în raport molar 1 : 2 : 6 : 1.

Calculați masa de 2,4,6-trinitrofenol, exprimată în kilograme, din amestecul organic de reacție obținut în urma nitrării.

Mase atomice: H-1; C-12; N-14; O-16.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

- **1.** Un alcool monohidroxilic secundar (A), cu catenă aciclică saturată și raportul masic H : O = 5 : 8 formează prin deshidratare alchena (B), produs majoritar.
 - a. Determinați formula moleculară a alcoolului (A).
- **b.** Scrieţi ecuaţia reacţiei de deshidratare în mediu acid a alcoolului (A), în urma căreia se obţine majoritar alchena (B). **4 puncte**
- 2. Notați un argument care să justifice faptul că 2-butanolul este solubil în apă.

1 punct

3. Aspirina conține acid acetilsalicilic, un analgezic eficient, dar și un bun antiinflamator utilizat în tratamentul durerilor reumatice. Scrieți ecuația reacției de obținere a acidului acetilsalicilic din acid salicilic și anhidridă acetică.

2 puncte

- **4.** Un comprimat de aspirină conține 0,5 g de acid acetilsalicilic. Calculați masa acidului salicilic, exprimată în grame, necesară obținerii a 2700 de comprimate de aspirină, conform ecuației de la *punctul* 3, știind că reacția de esterificare decurge cu un randament de 75%. **4 puncte**
- **5. a.** Un detergent anionic (D) are formula de structură: C_nH_{2n+1} - C_6H_4 - SO_3 - Na^+ . Determinați numărul atomilor de hidrogen din radicalul hidrocarbonat al detergentului (D), știind raportul masic C : S = 6 : 1.
 - b. Notați formula de structură a părții hidrofile a detergentului (D).

4 puncte

Subjectul G.

- **1. a.** La hidroliza totală a unei tripeptide mixte (P) s-au obținut 15 g de glicină și 11,7 g de valină. Determinați raportul molar glicină : valină necesar obținerii tripeptidei (P).
- **b.** Scrieți formula de structură a tripeptidei mixte (P), știind că valina participă la reacția de condensare cu grupa funcțională carboxil. **5 puncte**
- 2. Scrieti formula de structură a anionului glicinei.

2 puncte

- 3. a. Notați o sursă naturală de glucoză.
 - b. Scrieți ecuația reacției glucozei cu reactivul Tollens. Utilizați formule de structură pentru compuşii organici.
 3 puncte
- 4. Determinați volumul soluției de glucoză de concentrație 0,2 M, exprimat în litri, stoechiometric necesar obținerii a 6,48 g de argint, în reacția cu reactivul Tollens.
- **5.** Scrieți formula de structură a unei alchene care prezintă în moleculă 2 atomi de carbon asimetric și care formează prin hidrogenare catalitică 2,3,4-trimetilhexan. **2 puncte**

Mase atomice: H-1; C-12; N-14; O-16; S-32; Ag-108.